СБОРНИКЪ

ЗА

НАРОДНИ УМОТВОРЕНИЯ, НАУКА И КНИЖНИНА

ИЗДАВА

МИНИСТЕРСТВОТО НА НАРОДНОТО ПРОСВѢЩЕНИЕ.

КНИГА XVI. и XVII.

I. НАУЧЕНЪ ОТДѢЛЪ.

СОФИЯ
ДЪРЖАВНА ПЕЧАТНИЦА
1900.

Документи по възраждането.[1])

Нови документи по владишкия въпросъ въ Охридъ прѣзъ 1859.—1861. г.

Съобщава К. А. Шапкаревъ.

I.

Παναγιώτατε Δέσποτα!

Ἁγία καὶ ἱερὰ Σύνοδος!

Οἱ ὑποφαινόμενοι κάτοικοι τοῦ Δεμὴρ-Ἰσαρίου μετὰ θλίψεως μεγάλης ἐπληροφορήθημεν διὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀντιπροσώπων ἡμῶν, ὅτι τὸν ἀποβιώσαντα ἀρχιερέα ὑμῶν ἀντικατέστησεν ἡ Ὑμετέρα Παναγιότης διὰ τοῦ ἐνταῦθα ἀσέμνως βιώσαντος Κυρίου Μελετίου, ἐπισκόπου Βελίτζης, καί τοι στηλιτευθείσης ἐγκαίρως διὰ πολλῶν ἀναφορῶν τῆς ἐπαρχίας μας ὅλης τῆς διαγωγῆς τοῦ προμνησθέντος καὶ γνωστῆς οὔσης ἀνέκαθεν τῇ Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ. Ἀλλὰ δυστυχῶς ἐναντίον τῶν κοινῶν εὐχῶν, ὡς μὴ ὤφειλε, τούτου διορισθέντος, τὸν ὁποῖον ἅπασα ἡ ἐπαρχία δὲν παραδέχεται, καὶ ἀποστρεφομένη τοῦτον εἰς τὸν ἔσχατον βαθμὸν καθικετεύει τὴν κοινὴν ἡμῶν Τροφόν, τὴν ἱερὰν Σύνοδον καὶ Ἐθνοσυνέλευσιν, ἵνα ἀντικαταστήσῃ τὸν ἀποβιώσαντα διά τινος σεμνοβίου, οἷον ἀπαιτοῦσιν ἡ ἀμώμητος ἡμῶν θρησκεία καὶ οἱ Ἀποστολικοὶ κανόνες, καὶ οὐχὶ διὰ τοῦ προμνησθέντος κυρίου Μελετίου, τοῦ ὁποίου μόνη ἡ μνήμη φρίκην ἐμπνέει εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ὀρθοδόξων ἕνεκεν τῶν ἀκαταλλήλων τῷ ἀρχιερατικῷ αὐτοῦ χαρακτῆρι πράξεών του, τὰς ὁποίας σεμνοπρεπείας χάριν παρατρέχομεν, ἐσπεύσαμεν καὶ ὑμεῖς ὅπως τὰ αὐτὰ διαβιβάσωμεν τῇ Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ. Ἀλλ' ὅμως συνέβη ἕνεκεν τῆς ἀμαθείας ἡμῶν, νὰ ὑπογράψωμεν ἀναφορὰν ὅλως τουνατίον διαλαμβάνουσαν, ἀπατηθέντες. Διὸ διὰ τῆς παρούσης μας κηρύττομεν, τὴν μὲν προτέραν ἀναφορὰν ἡμῶν ἀνίσχυρον, ὡς παρὰ τὴν θέλησιν ἡμῶν γενομένην, ἀγνοούντων τὰ ἐμπεριεχόμενα, τὸν δὲ Μελέτιον ἀπαράδεκτον τῇ ἐπαρχίᾳ. Ἐντοσούτῳ πεπείσμεθα, ὅτι ἡ κοινὴ ἡμῶν Τροφὸς ἐν τῇ δικαιοσύνῃ της δὲν θέλει παρίδῃ τὰς δικαίας ἡμῶν δεήσεις, ἀποστέλλουσα ἀντὶ τοῦ προμνησθέντος Μελετίου ἕτερον, συνᾴδοντα μὲ τὰς κοινὰς εὐχὰς τῶν μετὰ σεβασμοῦ βαθυτάτου διατελούντων

Δούλων ταπεινῶν τοῦ Δεμὶρ Ἰσαρίου κατοίκων.

Τῇ 28 Μαρτίου 1860
ἐν Δεμὴρ Ἰσαρίῳ.

II.

Φιλογενεῖς συνεπαρχιῶται, κύριοι Ἀδελφοὶ Μάντζεβη, Ἀδελφοὶ Ι. Παούντζεβη, Ἀδελφοὶ Κ. Παούντζεβη, Ἀδελφοὶ Κετζκάροβη.

Μετὰ τὰς ἱκανὰς ἀναφορὰς καὶ ἐπιστολάς, ἃς ἅπασα ἡ ἐπαρχία μας καὶ ἡμεῖς συμφώνως ἐπέμψαμεν πρὸς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν δι' ὑμῶν, ἀντιπροσώπων αὐτῆς προηγουμένως κατασταθέντων, σπεύδομεν καὶ ἤδη, ὅπως αὖθις σᾶς γράψωμεν, ἵνα βεβαιωθῆτε, ὅτι, ὡς ἅπασα ἡ ἐπαρχία, οὕτω καὶ ἡ κωμόπολις ἡμῶν ἐπιμένει εἰς τὴν

[1]) Вж. Сбм. X, p. 574.—580.

Документи по възраждането.[1])

Нови документи по владишкия въпросъ въ Охридъ прѣзъ 1859.—1861. г.

Съобщава К. А. Шапкаревъ.

I. *Прѣводъ.*

Всесвѣтѣйши Владико!

Свети и Свещенни Синоде!

Подписанитѣ Демиръ-Хисарски жители съ голѣмо прискърбие се увѣдомихме чрѣзъ прѣдставителитѣ ни въ Цариградъ, че починалиятъ нашъ Архиерей замѣстило Ваше Всесвятѣйшество чрѣзъ тукъ нечестно поживѣлия Велицки епископъ Мелетия, при всичко че поведението на поменатия о врѣме биде изобличено чрѣзъ много жалби отъ страна на цѣлата ни епархия и искони извѣстно на Великата Христова Църква. Но по злощастие, противъ общитѣ желания, както не трѣбаше, като се опрѣдѣлилъ тоя, когото цѣлата епархия не приима и, като се отвръща отъ него до послѣдня степень, моли общата ни питателница, Св. Синодъ и Народното Събрание, да замѣсти починалия ни съ нѣкой почтеноживущъ, възпитанъ, какъвто изискватъ непорочната наша религия и апостолскитѣ правила, а не съ поменатия г. Мелетия, чиито само споменъ вдъхва трепетъ въ душитѣ на православнитѣ, поради неприличнитѣ на архиерейския му характеръ дѣла, които отъ благоприличие пропускаме, прибързахме и ние да явимъ сѫщето на В. Хр. Църква. Обаче случи се та, поради невѣжеството наше, излъгани, подписали сме прошение, съвсѣмъ противното съдържаще. Заради това, чрѣзъ настоящето ни прогласяваме по-прѣжното наше прошение безсилно, тъй като противъ волята ни направено, безъ да знаемъ съдържанието му, а Мелетия — неприетъ въ епархията. Впрочемъ увѣрени сме, че общата ни питателница, въ справедливостьта си, не ще прѣзрѣ справедливитѣ ни молби, като ни проводи вмѣсто прѣдпоменатаго Мелетия другого, съгласенъ съ общитѣ желания на прѣбиващитѣ съ дълбочайше почитание

Смирени роби
Демиръ-Хисарски жители.

На 28. мартъ 1860. г. въ Демиръ-Хасаръ.

II. *Прѣводъ.*

Родолюбиви съепархиоти, Г-да Бр. Манчеви, Бр. Я. Паунчеви, Бр. К. Паунчеви, Бр. Кецкарови!

Подиръ доволното число прошения и писма, съ които всичката ни епархия и ние съгласно изпратихме на В. Църква чрѣзъ васъ, прѣдварително назначени нейни прѣдставители, бързаме и сега да ви пишемъ и пакъ, за да се увѣрите, че, както цѣлата епархия, така и нашиятъ градецъ, постоянствува

[1]) Вж. Сбм. X, р. 574—580.

ἀποστροφὴν τοῦ κυρίου Μελετίου, ἐπισκόπου Βελίτζης καὶ αδύνατον εἶναι νὰ παραδεχθῇ τοῦτον, ἢ νὰ μετατρέψῃ τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς, διότι διατηρεῖ εἰς τὴν μνήμην ἔτι τὰς πολυτρόπους καταχρήσεις καὶ παρανομίας αὐτοῦ, καὶ ὅσα ἔπαθε μέχρις ὅτου κατώρθωσε νὰ τὸν ἐκτινάξῃ. Διό, κύριοι, σπεύσατε νὰ παραστήσητε ἔνθα δεῖ τὴν ἀποστροφήν μας ταύτην, ἵνα μὴ ἀπάτη τις λάβῃ χώραν· καθότι ἡμεῖς οὔτε ἐδέχθημεν ποτὲ αὐτόν, οὔτε δεχόμεθα, ἀλλ' οὔτε θέλομεν τὸν δεχθῇ. Ἂν δὲ, ὅπερ μὴ γένοιτο, πράξῃ τι ἡ μεγάλη τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησία ἐναντίον τῶν εὐχῶν τῆς ἐπαρχίας ὅλης, βεβαιόσατε οὓς δεῖ, ὅτι ἀνάγκη πᾶσα ἐν τοιαύτῃ παριπτώσει νὰ συμβῶσιν ἀπευκταῖα, καὶ „ἡ δευτέρα πλάνη ἔσεται χείρων τῆς πρώτης". Τέλος, κύριοι, περιττὸν θεωροῦντες νὰ ἐκτεινωμεθα ἐπὶ πλέον, ἐπειδή, ὡς καὶ ἄλλοτε ἐγράψαμεν, συμφώνως τοῖς ἄλλοις συνεπαρχιώταις, ὑμεῖς κατασταίνομεν πληρεξουσίους ἀντιπροσώπους ἡμῶν νὰ ἐνεργήσητε καὶ πράξητε ὅ, τι ἐγκρίνετε, ὅπως ὁ μὲν ἀποδιώσας ἀρχιερεὺς ἀντικατασταθῇ δι' ἄλλου τινός, συμφώνου ταῖς εὐχαῖς τῆς ἐπαρχίας ὅλης, καὶ τοῖς σημερινοῖς κανονισμοῖς, καὶ τῇ βουλήσει τοῦ κραταιοτάτου ἄνακτος ἡμῶν, ὑποσημειούμεθα

Οἱ τῆς κωμοπόλεως Ρέσνης πρόκριτοι.

Ἐν Ρέσνῃ τῇ 23 Μαρτίου 1860.

III.

Φιλογενεῖς συμπολῖται!

Καίτοι γινώσκοντες, ὅτι, ὑπὸ μόνης φιλογενείας κινούμενοι, μετὰ τὰς ἀλλεπαλλήλους πρὸς τὴν αὐτοῦ παναγιότητα, τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην, ἀναφορὰς ἡμῶν, ἐκφραζούσας τὰς περὶ μέλλοντος ἀρχιερατεύων ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ἡμῶν εὐχὰς καὶ ἐπιθυμίας τῆς ἐπαρχίας ἁπάσης, μεριμνᾶτε ἀείποτε, αντιπροσωπεύοντες ἡμᾶς καὶ ἅπασαν τὴν ἐπαρχίαν, δὲν δυνάμεθα νὰ διατελῶμεν ἀμέριμνοι ὄντες ἕνεκεν τῆς κατεχούσης ἡμᾶς ἀνυπομονησίας. Ὅθεν, κύριοι, ἐπαναλαμβάνομεν αὖθις ὅσα καὶ ἄλλοτε σᾶς ἐγράψαμεν, ὑπὲρ τοῦ καλοῦ τῆς πατρίδος, ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως αὐτῆς, μὴ ἀδιαφορῆτε οὔτε εἰς τὸ ἑξῆς, ἀλλὰ παῤῥησιάσθητε τῷ παναγιωτάτῳ καὶ παραστήσητε αὐτῷ διὰ ζώσης πᾶσαν ἀλήθειαν· παραστήσατε αὐτῷ πιστῶς καὶ εἰλικρινῶς, ὅτι ἡ ἐπαρχία αὕτη, ποθοῦσα πνευματικὸν πατέρα ἄξιον καὶ ἱκανὸν πρὸς βελτίωσιν τῆς ἐνεστώσης καταστάσεως αὐτῆς, δὲν δύναται νὰ δεχθῇ ποτὲ τὸν κύριον Μελέτιον, οὗ τὰς πολυειδεῖς καταχρήσεις γιγνώσκει ἐκ τοῦ σύνεγγυς, ὡς διελάμβανον καὶ αἱ πρὸς τὴν αὐτοῦ παναγιότητα ἀναφοραί. Ἂν δέ τινες ὑπογραφαὶ φύγδην μίγδην ἐμφανίζονται ἐνωπιον τῆς αὐτοῦ παναγιότητος ὑπὲρ τοῦ Μελετίου, γνωστοποιήσαται αὐτῷ, ὡς εἶναι ἀληθές, ὅτι αὗται εἰσὶν ἀνθρώπων εὐαρίθμων ἰδιοτελῶν, καί τινων ὑπ' αὐτῶν πλανηθέντων χωρικῶν ἀμαθῶν τοιούτων, οἷων ὑπογραφὰς δυνάμεθα νὰ παρουσιάσωμεν μυρίας. Ἂς ἀκούσῃ ἡ αὐτοῦ παναγιότης πρὸς μείζονα πληροφορίαν παρὰ τοῦ μεγάλου Ἀρχιμανδρίτου ὅσα οὗτος εἶδε καὶ ἤκουσε παρὰ τῶν ἐνταῦθα πολιτῶν· παρακαλέσατε, ὅπως εἰσακουσθῶσιν αἱ εὐχαὶ ποιμνίου, ζητοῦντος ποιμένα, οὐχὶ ἵνα λαμβάνῃ μόνον παρ' αὐτοῦ τὸν τυρόν, τὸ μέλλιον, τὸ βούτυρον ἀκορέστως, καί χρῆσθαι αὐτῷ κατὰ τὰς ἀνοσίους ὀρέξεις αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἵνα τρέφῃ καὶ ζωογονῇ διὰ τῆς ἐπιμελείας καὶ ἱκανότητος αὐτοῦ· παρακαλέσατε, λέγομεν, ὅπως εἰσακουσθῶσιν αἱ παρακλήσεις κοινότητος οὐχὶ εὐαρίθμου, καὶ μὴ παρορῶνται αἱ εὐχαὶ καὶ ἐπιθυμίαι αὐτῆς, κηρυττόμεναι τρανῶς. διότη τοιαύτη εἶναι ἡ κραταιὰ βούλησις τοῦ τρισεβάστου ἡμῶν ἄνακτος Σουλτὰν Ἀμπδούλ Μεδζὴτ Χάν, ἐφέντου μας. Τοῦτο ῥητῶς θεσπίζουσιν οἱ ἱεροὶ Ἀποστολικοὶ κανόνες· τοῦτο διατάττουσιν οἱ νεώτεροι κανονισμοί· τοῦτο αἰτεῖ ἡ σημερινὴ ἐποχή· τοῦτο αἰτοῦμεν καὶ ἡμεῖς, οὐδόλως παρεκτρεπόμενοι τοῦ ὀρθοῦ καὶ δικαίου· νὰ ἔχωμεν πατέρα πνευματικόν, σύμφωνον ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν τέκνων αὐτοῦ, καὶ δυνάμενον, ὅπως παρέχῃ ἑκάστῳ τροφὴν πνευματικήν, ἄξιον δὲ καὶ ἱκανὸν νὰ διοικῇ κατὰ τοὺς Ἀποστολικοὺς κανόνας καὶ τὴν σημερινὴν ἐποχήν. Παραστήσατε δὲ ἐπὶ τέλους τῷ Παναγιωτάτῳ, ὅτι, ἐὰν, ἡ μεγάλη ἐκκλησία ἐπιμένῃ ἀρνουμένη νὰ ἀκροασθῇ εὐμενῶς ἡμᾶς, ἐνδέχεται νὰ συμβῶσιν ἀπευκταῖα, καὶ τότε „ἡ δευτέρα πλάνη ἔσεται χείρων τῆς πρώτης". Πρὶν σφραγίσωμεν ταύτην, ἐπιλέγομεν λέξεις τινὰς ἔτι: Κύριοι, ἐκτελέσατε

на отвръщението отъ Велицкия Мелетия, и невъзможно е да го приеме или да промѣни рѣшението си, защото пази въ паметьта си разновиднитѣ злоупотрѣби и беззакония негови, и колко е пострадалъ, догдѣто сполучи да го махне. Заради това, господа, прибързайте да прѣдставите гдѣто трѣба това наше отвръщение, за да не би се вмъкне нѣкоя измама. Понеже ние нито сме го приели нѣкога, нито го приимаме, но нито ще го приемемъ. Ако ли — дано не бѫде! — направи нѣщо Великата Църква противъ желанията на всичката епархия, увѣрете ония, които трѣба, че въ такъвъ случай необходимо ще бѫде да се случатъ нежелаеми нѣща, и тога „послѣдная, горшая первыхъ“. Найпослѣ, господа, като считаме излишно да се простираме повече, понеже, както и другошъ сме писали, съгласно съ другитѣ съепархиоти, Васъ поставяме пълновластни наши Прѣдставители да дѣйствувате, да направите каквото намирате за добрѣ, за да се замѣсти починалиятъ Архиерей съ другъ нѣкой, съгласенъ съ желанията на всичката епархия, съ днешнитѣ постановления и съ волята на крѣпчайшия ни Господарь, подписваме се

Първенцитѣ на градеца Рѣсенъ.

Въ Рѣсенъ на 23. мартъ 1860.

III.

Прѣводъ.

Родолюбиви съграждани,

При все що знаемъ, че вие само отъ родолюбие подбуждани подиръ послѣдователнитѣ до Н. Всесвѣтѣйшество Вселенския Патриярхъ, наши прошения, които изразяватъ молбитѣ и желанията на всичката епархия, относително до бѫдѫщия архиерей въ епархията, всекога се стараете, като прѣдставители наши и на цѣлата епархия, при все това, не можемъ да бѫдемъ безгрижни поради обладающето насъ нетърпѣние. Заради това, господа, повтаряме пакъ, което и другъ пѫть сме писали, за доброто на отечеството, за подобрѣнието му, не прѣнебрѣгвайте и за напрѣдъ, но прѣдставете се на Всесвѣтѣйшия и съ живъ гласъ прѣдставете му всичката истина; прѣдставете му вѣрно и искрено, че тази епархия, като желае духовенъ отецъ достоенъ и способенъ да подобри настоящето ѝ състояние, не може никога да приеме г. Мелетия, чиито многовидни злоупотрѣби знае отъ близу, както съдържатъ и прошенията до Н. Всесвѣтѣйшество. Ако ли прѣдъ Н. Всесвѣтѣйшество нѣкои сбъркани подписи въ полза на Мелетия се явяватъ, извѣстете му, както е истинно, че тие подписи сѫ на малобройни интересанти хора и нѣкои отъ тѣхъ заблудени неграмотни, такви, на каквито подписи могли бихме съ десетици хиляди да прѣдставимъ. Нека Н. Всесвятѣйшество, за по-голѣмо увѣдомление, чуе отъ Великия Архимендритъ, какво и колко този послѣдния е чулъ и видѣлъ отъ тукашнитѣ граждани; помолете, да се услишатъ желанията на стадо, което търси пасгирь, не само за да му взима сиренето, вълната и маслото ненаситно, и да го употрѣбя споредъ нечиститѣ си похоти, но и за да го храни и съживява чрѣзъ прилежанието и способностьта си; помолете, казваме, да се услишатъ молбитѣ на едно общество немалобройно и да се не прѣзиратъ молбитѣ и желанията му, когато ясно се прогласяватъ; защото такава е крѣпката воля на троепочитаемия нашъ Господарь, Султанъ Абдуль Меджитъ ханъ, ефенди нашъ. Това изрично узаконяватъ Свещенитѣ Апостолски Правила; това заповѣдватъ поновитѣ постановлѣния; това изисква днешната епоха; това искаме и ние, безъ ни най-малко да излизаме вънъ отъ правото и справедливото; — да имаме духовенъ отецъ, съгласенъ съ желанията на своитѣ чада, и който да може да дава всѣкиму духовна храна, и достоенъ и способенъ да управлява споредъ Апостолскитѣ Правила и днешната епоха. А най-послѣ прѣдставете Всесвятѣйшему, че, ако В. Църква постоянствува на отказа си да ни услиши благосклонно, възможно е да се случатъ нежелаеми нѣща, и тога „послѣдная, горшая

τὴν ἐντολὴν τῆς πατρίδος, ἥτις, βασιζομένη τῇ φιλογενείᾳ σας, ἀνέθεσεν ὑμῖν πολύτιμον φροντίδα, καταστήσασα ὑμᾶς ἀντιπροσώπους πληρεξουσίους. Δὲν πρόκειται περὶ συμφέροντος ἑνὸς μόνου ἀτόμου, οὔτε περὶ ἰδιοτελείας τινός, ἄπαγε, ἀλλά συμφέροντος πολυτίμου, ὅλης τῆς πατρίδος. Δὲν κηρυττόμεθα κατὰ τοῦ Μελετίου ἀπὸ μίσους, οὔτε ἀπὸ ἰδιοτελείας, ἤ ἰδιοτροπίας τινός, ἀλλ' ὑπέρ τοῦ καλοῦ τῆς δεινοπαθούσης πατρίδος, ἀνυπομόνως περιμενούσης πνευματικὸν πατέρα ἀνακουφίσοντα αὐτήν. Ταῦτα καὶ ὑποσημειούμεθα

Οἱ πρόκριτοι Ἀχρίδος.

Τῇ 23 Μαρτίου 1860 ἐν Ἀχρίδι.

IV.

Ἀξιότιμοι συμπολῖται, κύριοι ἀδελφοὶ Ι. Παούντζεβη, ἀδελφοὶ Μάντζεβη, ἀδελφοὶ Κ. Παούντζεβη, ἀδελφοὶ Κετζκάροβη!

Τὴν ὑπὸ ἡμερομηνίαν 1 Φεβρουαρίου ὑμετέραν ἐπιστολὴν ἀσμένως δεξάμενοι, πλεῖστον ὅσον ἐχάρημεν περὶ τῶν αἰσίων τῆς φίλης ὑμῶν ὑγείας, καθ' ἣν καὶ ἡμεῖς θείῳ ἐλέει καλῶς ἔχομεν μέχρι τοῦδε. Ταυτοχρόνως δὲ ἐξ αὐτῆς ἐπληροφορήθημεν καὶ περὶ τῶν φιλογενῶν πράξεων ὑμῶν, ἀφορωσῶν τὴν ἀντὶ τοῦ γνωστοῦ ὑμῖν Μελετίου ἀντικατάστασιν ἑτέρου Ἀρχιερέως, ἔχοντας μὲν κατὰ τοὺς Ἀποστολικοὺς κανόνας καὶ αὐτὴν τὴν ἀνακτορικὴν βούλησην καὶ διαταγὴν καὶ τοὺς νεωτέρους κανονισμούς, ἅπαντα τὰ προσὸντα τοῦ ποιμαίνειν καὶ διοικεῖν ποίμνιον λογικὸν οὐχὶ εὐάριθμον, συμφώνου δὲ ὄντος καθ' ὅλα ταῖς ἐπιθυμίαις τούτου πρὸς προαγωγὴν καί βελτίωσιν ἠθικὴν αὐτοῦ, καὶ ὅτι χάριν ἐπιτυχίας τοῦ τοιούτου ἐκρίθη, παρ' ὑμῶν, ἀναγκαία ἡ ἀποστολὴ ἑνὸς ἀξίου ὑποκειμένου ἐκ τῶν ἐνταῦθα συμπολιτῶν. Ἡ εὕρεσις, κύριοι, τοιούτου ὑποκειμένου ἐστάθη δύσκολος. Ὅθεν ὁμοθυμαδὸν ἀπεφασίσαμεν, ὅπως τὰς ἀναφορὰς ἐξαποστείλωμεν πρὸς ὑμᾶς διὰ τοῦ κυρίου Χρίστου Μάντζε, ἔχοντος καὶ τούτου τὴν πληρεξουσιότητα ἐκ μέρους τῆς πατρίδος, ἵνα μετὰ τούτου συνεργασθῆτε, ὡς θέλει σᾶς φωτίσει ἡ θεία πρόνοια ὑπὲρ τοῦ καλοῦ τῆς πατρίδος. Τελευταῖον περιττὸν θεωροῦντες νὰ ὑποκινήσωμεν διὰ φράσεων ἐνθουσιωδῶν τὸν ὑπὲρ τῆς πατρίδος διακαῆ ζῆλον ὑμῶν, συγκεφαλαιοῦμεν τὰ μέχρι τοῦδε εἰρημένα ἐν ὀλίγοις οὕτως· κατασταίνομεν ὑμᾶς καὶ τὸν ἤδη φέροντα τὰς ἀναφοράς, κύριον Χρίστον Μάντζε, ἀντιπροσώπους πληρεξουσίους τῆς πατρίδος. ὅπως παντὶ σθένει συνεργασθῆτε ἐκ συμφώνου ἵνα ἀντικατασταθῇ ὁ εἰρημένος Μελέτιος δι' ἑτέρου τοιούτου, οἷον ἀνώτερω διελάβομεν.

Ἐν τοσούτῳ διαβιβάζοντες τὴν πρὸς ὑμᾶς ὑπόληψιν ὑμῶν διατελοῦμεν

Οἱ πρόκριτοι Ἀχρίδος.

V.

Πανοσιολογιώτατε Ἅγιε Ἀρχιμανδρίτα, κύριε Σωφρόνιε!

Ἐρευνῶντες ἐμπρώτοις περὶ τῆς ἐφετῆς ὑγείας ὑμῶν, ἀναγγέλομεν, ὅτι μετὰ τὴν ἐκ τοὐντεῦθεν ὑμετέραν ἀναχώρησιν, κατὰ τὴν ἀξίωσιν ὑμῶν διατελοῦμεν ἡσυχάζοντες καὶ ἀμεριμνοῦντες, πεποιθότες, ὅτι καὶ ἡ ὑμετέρα ἱερολογιότης θέλετε διατηρήσει σταθερῶς τὰς ὑποσχέσεις, ἃς πρὸς ἡμᾶς δεδώκατε, ὡς καὶ ἡμεῖς μέχρι τελευταίας ἡμῶν ἀναπνοῆς θέλομεν διατηρῆσει τὰς ἡμῶν ἀμετατρέπτους, δόντες τὰ πιστὰ τῇ ὑμετέρᾳ πανοσιολογιότητι. Ἀλλ' ἐν τούτοις διὰ τοῦ αὐτόθι διαβαίνοντος ἤδη κυρίου Χρίστου Δ. Μάντζε ἀναμιμνήσκοντες τὰ ἀνωτέρω καὶ ὅσα προφορικῶς συνδιελέχθημεν, παρακαλοῦμεν νὰ διαβιβάσητε ἡμῖν, κατὰ τὴν ὑπόσχεσιν ὑμῶν, πάντα τὰ αὐτόθι γινόμενα περὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως διὰ τοῦ αὐτοῦ, κυρίου Χρίστου Δ. Μάντζε, ὑποχρεοῦντες τὰ μέγιστα ἡμᾶς, τοὺς μετὰ σεβασμοῦ διατελοῦντας

προκρίτους τῆς Ἀχρίδος.

первыхъ“. Прѣди да запечатимъ настоящето, притуряме нѣколко още думи: Господа, изпълнете порѫчката на отечеството, което, основавано на родолюбието ви, възложило ви скѫпоцѣнна грижа, като ви е поставило пълномощни прѣдставители. Не се касае за интереса на една само особа, нито за нѣчие користолюбие, не дай, Боже, но за скѫпоцѣненъ интересъ на цѣлото отечество. Не се прогласяваме противъ Мелетия отъ омраза, нито отъ користолюбие или отъ нѣкое своенравие, но за доброто на злостраждущето отечество, което нетърпѣливо чака духовенъ отецъ, който да го облегчи.

Това, и се подписваме.

Охридски първенци.

На 23. мартъ 1860. въ Охридъ.

IV. *Прѣводъ.*

Почитаеми съграждани, г-да Братя Я. Паунчеви, Бр. Манчеви, Бр. К. Паунчеви, Бр. Кецкарови!

Писмото ви отъ 1. февруари като съ благодарение приехме, много се зарадвахме за благополучното и мило ваше здраве, спорѣдъ което и ние, съ милостьта Божия, сме добрѣ до сега. А сѫщеврѣменно отъ него се увѣдомяваме и за родолюбивитѣ ваши дѣйствия, които се отнасятъ до замѣстването вмѣсто извѣстнаго ви Мелетия съ другъ Архиерей, който да има, и споредъ Апостолскитѣ Правила и споредъ самата господарева воля и заповѣдь и споредъ по-новитѣ постановления, всичкитѣ качества да пасе и управлява словесно стадо не малобройно, и да е съгласенъ по всичко съ желанията на това послѣдното за напрѣдъка и нравственото му подобрѣние, и че, за сполучването на такъвъ, намѣрило се отъ васъ за нуждно изпращането на едно достойно лице изъ овдѣшнитѣ граждани. Нахождането, г-да, на такво лице биде мѫчно. Заради това, единодушно рѣшихме, прошенията да ви изпратимъ чрѣзъ г. Христо който има пълномощие отъ страна на отечеството, за да дѣйствувате заедно съ него, както ще ви освѣтли Божията промисъль. Най-послѣ, като считаме излишно да подбуждаме съ ентусиастични фрази жарката ви за отечеството ревность, озаглавяме до тукъ реченитѣ въ малко, така: поставяме васъ и носящия прошенията, г. Христа Манчевъ, пълномощни прѣдставители на отечеството, за да дѣйствувате съ всичката си сила и съгласно, за да се замѣсти рѣченията Мелети съ другъ, такъвъ, какъвто по-горѣ казахме. Впрочемъ, като прѣпращаме почетьта ни къмъ Васъ, остаемъ

Охридски първенци.

Въ Охридъ.

V. *Прѣводъ.*

Прѣподобнословеснѣйши Св. Велики Архимандрите, Г-не Софроние!

Като най-първо питаме за желаемото ви здраве, извѣстяваме, че подиръ заминуването ви отъ тукъ, споредъ вашето искане, мируваме и сме безгрижни, като сме увѣрени, че и Ваше свещенословесие цвърсто ще упазите обѣщанията, които ни дадохте, както и ние нашитѣ неизмѣнни, като сме дали довѣрие на Ваше прѣподобнословесие. Но изпомежду това, чрѣзъ отъ тамъ заминувавшия г-на Христа Манчевъ като Ви напомняме горнитѣ и какво устно се разговорихме (съ васъ), молимъ да ни прѣпратите, споредъ обѣщанието Ви, всичко, що става тамъ по прѣдметния въпросъ, чрѣзъ сѫщия г-на Христа Манчевъ, съ което най-много ще задължите насъ

Охридскитѣ първенци.

Въ Охридъ.

VI.

Ἔντιμε κύριε Χρίστω Δ. Μάντζεφ!

Εὐχόμενοι ἐμπρώτοις αἰσίαν καὶ ἐφετὴν ἔκβασιν τῆς ἣν ἐνεπιστεύθη ἡ πατρὶς ἡμῶν καὶ τοῖς αὐτόθι λοιποῖς φιλογενέσι συμπολίταις ἡμῶν κοινοφελοῦς ὑποθέσεως, προτρεπόμεθα ὑπὸ ὑπονοίας τινός, ὅπως ὑπενθυμίσωμεν ὑμῖν ἐνδεχομένην περίπτωσίν τινα, καθ' ἣν ἤθελεν ἀποδῆ πᾶσα ἑτέρα ἀπόπειρα ματαία καί, „ἡ δευτέρα πλάνη ἤθελεν εἶσθαι χείρων τῆς πρώτης", τὴν ἐξῆς· ἐὰν τυχὸν μετὰ πάσας τὰς προσπαθείας, ὑμεῖς μέν ἀποτύχητε τοῦ σκοποῦ, ἡ δὲ μεγάλη ἐκκλησία ἐναντίον τῶν κοινῶν εὐχῶν τῆς πατρίδος, ἐναντίον τῶν νέων κανονισμῶν ἀποφασίσῃ νὰ ἀποστείλῃ τὸν ἤδη ψηφισθέντα Μελέτιον εἰς τὴν ἐπαρχίαν ταύτην, ὅπερ μὴ γένοιτο, μηδὲν λογιζομένη τὰς ἐπιθυμίας καὶ τάσεις τῆς ἐπαρχίας, ἐνεκρίναμεν νὰ δῖαμαρτυρηθῆτε ἔνθα δεῖ κατὰ τοιαύτης ἀποστολῆς, καὶ παραστείνοντες τὰς ἐνδεχομένας ἀπευκταίας συνεπείς, αἰτήσατε ἐν τοιαύτῃ ἐναντίᾳ περιπτώσει τοὐλαχιστον νά διαμένῃ ὡς Πρεσπὼν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ νὰ μὴ πατήσῃ τὸ ἔδαφος τῆς ἐπαρχίας λαμβάνων τὰ κανονικὰ

Πεποιθότες δὲ τῇ φρονήσει καὶ φιλογενεία ὑποσημειούμεθα.

Ἐν Ἀχρίδι, τῇ 9-ῃ Φεβρουαρίου 1860.

Οἱ τῆς πόλεως Ἀχρίδος πρόκριτοι.

VII.

Παναγιώτατε!

Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος!

Οἱ ὑποφαινόμενοι ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐπιθυμοῦντες μεθ' ἁπάσης τῆς ἐπαρχίας, ὅπως τύχωμεν ποιμενάρχου πεπροικισμένου ταῖς ὑπὸ τῆς ἱερᾶς θρησκείας ὑμῶν ἀπαιτουμέναις ἀρεταῖς καὶ ἔχοντος ἅπαντα τὰ προσόντα τοῦ ποιμαίνειν τὸ ἑαυτοῦ λογικὸν ποίμνιον ὑπὸ τὴν Αἰγίδα τῆς Α. Μ. τοῦ κραταιοτάτου, δικαιοτάτου τε καὶ φιλολάου Ἄνακτος, Σουλτὰν Αμπτοὺλ Μεδτζὶτ χὰν, ἐφέντου μας, συμφώνως τῇ ἀνακτορικῇ βουλήσει, καὶ τοῖς ἱεροῖς καὶ Ἀποστολικοῖς κανόσιν· ἀφ' ἑτέρου δὲ πεποιθότες, ὅτι ἡ Μ. τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησία δὲν θέλει παρίδει τὰς εὐχὰς καὶ ἐπιθυμίας ἡμῶν, εὐθὺς μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει Πρεσπῶν Ἰωανικίου καὶ τὸν μετὰ ταύτην γενόμενον διορισμὸν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ἡμῶν τῆς Α. Πανιερότητος, τοῦ Κυρίου Μελετίου. κατεστήσαμεν ἐπιτρόπους πληρεξουσίους τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει συμπολίτας ἡμῶν, ἵνα τὰς ἀναφορὰς ἐπιδώσωσι καὶ τὰς εὐχὰς καὶ ἐπιθυμίας ἡμῶν παραστήσωσιν. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Κύριος Μελέτιος, καί τοι ἀπαράδεκτος ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ, οὐδέποτε ἔπαυσε ῥαδιουργῶν καὶ ἐπινοῶν παντοῖα μέσα, ἵνα τὴν ἐπαρχίαν κατακερματίσῃ. ἀναφορὰς δὲ συνθέτει, καὶ ταύτας διὰ διαφόρων ῥαδιουργοιῶν ὑπογράφει, λέγων τοῖς ἁπλουστέροις νῦν μὲν ὅτι κατὰ διαταγὴν τῆς Υ. Πύλης συνετάχθησαν, νῦν δὲ κατὰδιαταγὴν τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Εκκλησίας, ἄλλοτε δὲ παππισμὸν καὶ δαπάνας ὑπερόγκους ὡς δήθεν γενησομένας ὑπὸ τῶν ἐντίμων ἀντιπροσώπον ἡμῶν ἀναφέρων, καὶ ἄλλοτε παντιοτρόπως ἀπατῶν. Καὶ ἤδη ἀκούομεν, ὅτε συνέταξεν ἐσχάτως, ὡς δήθεν ἀπὸ μέρους τῆς ἐπαρχίας ὑμῶν, ἀναφοράν, καθαπτομένην τῆς ὑπολήψεως τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀντιπροσώπων ὑμῶν καὶ ἐνοχοποιοῦσαν αὐτοὺς, ὡς αὐθαιρέτως ἀντιπροσωπεύοντας τὴν ἐπαρχίαν καὶ μηδέποτε πληρεξουσιότητα λαβόντες παρ' ἡμῶν, καὶ ταύτην διὰ ῥαδιουργιῶν καὶ ἀπάτης ἐνεργεῖ νὰ ὑπογράφωσιν οἱ ἁπλούστεροι καὶ ἀναλφάβητοι, πέμψας ὑπαλλήλους αὐτοῦ εἰς ὅλην τὴν ἐπαρχίαν, καὶ διασπείρων λόγους ἀπαισίους, ὅτι δήθεν οἱ ἀντιπρόσωποι προτίθενται νὰ διαμελίσωσι τὴν ἀκαιραιότητα τῆς θρησκευτικῆς ὑμῶν ἑνότητος, καὶ νὰ ὑποβάλωσι τὴν ἐπαρχίαν εἰς χρέη ὑπέρογκα, σπεύδομεν, ὅπως γνωστοποιήσωμεν, ὅτι τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει συμπολίτας ἡμῶν κατεστήσαμεν καὶ αὖθις καθιστῶμεν πληρεξουσίους ἀντπροσώπους, ἵνα παραστήσωσι τῇ Μ. τοῦ Χριστοῦ Εκκλησίᾳ τὰς εὐχὰς καὶ ἐπιθυμίας τῆς ἐπαρχίας καὶ καθικετεύσωσιν Αὐτήν, ὅπως εἰσακουσθῶσιν αἱ παρακλήσεις ταύτης, οὐδέποτε δὲ

VI. *Прѣводъ.*

Почтени Г-не Христо Манчевъ!

Като най-първо желаемъ благополученъ и желателенъ конецъ на общеполезното дѣло, което отечеството повѣри вамъ и на другитѣ тамъ родолюбиви наши съграждани, подбуждаме се отъ едно съмнѣние, да ви напомнимъ възможенъ единъ случай, по който всѣкое опитване било би суетно и, „послѣдная горшая первыхъ“, слѣдующия: ако би, слѣдъ всичкитѣ ви старания, вие не сполучите въ цѣлта, а В. Църква противъ общитѣ желания на отечеството, въпрѣки новитѣ постановления рѣши да изпрати опрѣдѣленаго Мелетия въ тази епархия, като за нищо не зачита желанията и тежненията на епархията, удобрихме да протестирате кждѣто трѣба противъ такво изпращане и, като прѣдставитѣ възможнитѣ нежелаеми послѣдствия, поискайте въ такъвъ противенъ случай поне да остане като Прѣспански въ Цариградъ и да не стжпи земната почва на епархията, като си получава правилнитѣ годишнини чрѣзъ нѣкой епископъ и пр.

А като се надѣемъ на вашата мждрость и родолюбие, подписваме се.

Охридски първенци.

Въ Охридъ. На 9. февруари 1860.

VII. *Прѣводъ.*

Всесвѣтѣйши!

Свети и Свещенни Синоде!

Подписанитѣ отъ една страна желающи заедно съ всичката епархия да получимъ пастиреначалникъ, снабденъ съ изискуемитѣ отъ свещената ни религия добродѣтели и имѣющъ всичкитѣ качества да пасе своето словесно стадо подъ щита на Н. В. крѣпчайшия, справедливѣйшия и народолюбящия нашъ Господарь, Султанъ Абдулъ Меджитъ ханъ ефенди, съгласно съ господаревата воля и свещенитѣ Апостолски Правила; а отъ друга страна, бидеещемъ увѣрени, че В. Хр. Църква не ще прѣзрѣ молбитѣ и желанията наши, вчасъ подиръ почиването на покойния Прѣспански Иоаникия и подиръ послѣдившето го назначение на Н. В. Пр. Мелетия за въ епархията ни, поставихме пълновластни прѣдставители живущитѣ въ Цариградъ наши съграждани, за да подадатъ прошенията и молбитѣ, и желанията ни да прѣдставятъ. Но понеже г-нъ Мелети, макаръ и неприетъ въ епархията, никога не прѣстана да интригува и да измисля всѣкакви срѣдства, за да раздроби епархията; а прошения съчинява и тѣхъ чрѣзъ разни интриги подписва, като казва на по-проститѣ кога, че по заповѣдь на В. Порта били съчинени, кога, по заповѣдь на В. Хр. Църква, а другошъ, споменва папищанство и че нашитѣ почтенни прѣдставители щѣли ужъ да направятъ прѣогромни дългове, и другошъ, всѣкакъ мами. И сега слушаме, че на послѣдне съчинилъ, като ужъ отъ страна на епархията ни, прошение, което докача честьта на нашитѣ въ Цариградъ прѣдставители и ги обвинява, като че своеволно прѣдставлявали епархията, безъ никога да сж получили пълномощие отъ насъ, и това прошение съ интриги и измама дѣйствува да подписватъ по-проститѣ и безграмотни, като испратилъ свои чиновници по цѣлата епархия, и като разсѣва неприятни думи, че ужъ прѣдставителитѣ щѣли да раздробятъ цѣлостьта на религиозното ни единство и да подложатъ епархията подъ прѣогромни дългове, бързаме да увѣдомимъ, че съгражданитѣ ни, живущи въ Цариградъ, поставили сме и пакъ поставяме пълномощни прѣдставители, за да прѣдставятъ на В. Църква молбитѣ и желанията на епархията, и да помолятъ, щото да се услишатъ молбитѣ на епархията, а никога не сме имъ дали пълномощие да дѣйствуватъ нѣщо противъ религиозното ни единство, нито имъ позволяваме, а нито могатъ да подложатъ

δεδώκαμεν αὐτοῖς πληρεξουσιότητα, ἵνα ἐνεργήσωσί τι κατὰ τῆς θρησκευτικῆς ἑνότητος ἡμῶν, οὔτε ἐπιτρέπομεν αὐτοῖς, καὶ οὔτε δύνανται, ἵνα τὴν ἐπαρχίαν ὑποβάλωσιν εἰς χρέη, οὐχὶ ὑπέρογκα, ὡς ἡ ὑπὸ τοῦ κ. Μελετίου δολίως συνταχθεῖσα ἀναφορὰ διατείνεται, ἀλλ' οὔτε ἐλάχιστα· διὸ οἱ μὲν ἀντιπρόσωποι ὑμῶν ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ἐξασκῶσι τὴν πληρεξουσιότητα μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως τῆς περὶ ἧς ἔλαβον αὐτὴν ὑποθέσεως, οἱαδήποτε δὲ προσβολὴ, γενησομένη τυχὸν κατὰ τῶν ἀντιπροσώπων ἡμῶν, θεωρεῖται καθ' ἁπάσης τῆς ἐπαρχίας, καθότι οἱ ἀντιπρόσωποι ἀνήκουσιν εἰς τοὺς πρώτους οἴκους αὐτῆς· καὶ ἑπομένως θερμῶς παρακαλοῦμεν, ἵνα αἱ διὰ τῶν προμνησθέντων ἀντιπροσώπων ἡμῶν παρακλήσεις τύχωσιν εὐμενοῦς ἀκροάσεως καὶ οὕτως ἡ ἐπαρχία ἀπαλαχθῇ τῆς θέσεως, ἐν ᾗ διάκειται ἕνεκεν ἐλλείψεως καταλλήλου ἀρχιερέως.

Τῇ 12 Μαρτίου 1861, ἐν Ἀχρίδι.

Τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος

Δοῦλοι ταπεινοὶ

Οἱ τῆς πόλεως Ἀχρίδος πρόκριτοι.

VIII.

Ἀξιότιμοι συμπολῖται, Κύριοι ἀδελφοὶ Ι. Παουντζεβτζη, ἀδελφοὶ Δ. Μάντζεβτζη, ἀδελφοὶ Κ. Παούντζεβτζη, ἀδελφοὶ Ι. Κετζκάροβτζη οἱ ἀντιπροσωπεύοντες ἐν Κωνσταντινουπόλει τὴν ἐπαρχίαν Ἀχρίδος!

Ἡ πολυπαθὴς τάλαινα πατρὶς ἡμῶν ἐπιθυμοῦσα, ὅπως ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Α. Μ. τοῦ κραταιοτάτου, δικαιοτάτου τε καὶ φιλολάου Ἄνακτος, Σουλτὰν Ἀμπδοὺλ Μετζὴτ χάν, ἐφέντου μας, τύχῃ πνευματικοῦ ποιμενάρχου, ἔχοντος ἅπαντα τὰ ὑπό τε τῆς θρησκείας καὶ τῶν κανονισμῶν, τῶν ὑψηλῇ βουλήσει τεταγμένων ὑπὸ τῆς σεβαστῆς ἡμῶν Κυβερνήσεως, ἀπαιτούμενα προσὸντα πρὸς τὸ ποιμαίνειν τὸ λογικὸν πόίμνιον συμφωνῶς τῇ Ἀνακτορικῇ βουλήσει καὶ τοῖς ἱεροῖς καὶ Ἀποστολικοῖς κανόσιν, ἔσπευσε μὲν εὐθὺς μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει Πρεσπῶν Ἰωαννηκίου, ἵνα δηλώσει τὰς εὐχὰς καὶ ἐπυθυμίας αὐτῆς δι' ἀλλεπαλήλων ἀναφορῶν, καὶ κατέστησεν ὑμᾶς δι' ἐπιτροπικῶν ἰδιαιτέρων καὶ ἐπιστολῶν ἀλλεπαλήλων ἀντιπροσώπους πληρεξουσίους, ὅπως τὰς ἀναφορὰς ἐπιδωσητε ἔνθα δεῖ μηδὲν αἴσιον ἀποτέλεσμα ἀφ' ἑνὸς βλέπουσα, ὑπὸ ἀνυπομονησίας ἀφ' ἑτέρου κατεχομένη καὶ ὑπὸ τῶν πολυειδῶν καταχρήσεων τοῦ Κ. Μελετίου βασανιζομένη ἐπέστειλεν αὖθις ἐπιτροπικὰ ὑπὸ ἡμερομηνίαν 15 Ἰανουαρίου τ. ε., φέροντα ὑπογραφὰς καὶ σφραγίδας τῶν ἐπισημοτέρων τῆς ὁλομελοῦς κοινότητος ἁπάσης τῆς ἐπαρχίας, δι' ὧν καταστήσασα ὑμᾶς αὖθις, ἵνα ἔχητε τὴν αὐτὴν πληρεξουσιότητα, παρεκάλεσεν, ὅπως μεταχειρισθῆτε πᾶν πρόσφορον μέσον πρὸς ἐπίτευξιν θεραπεύσας τῶν δεινῶν, ὑφ' ὧν κατέχεται αὕτη ἕνεκεν ἐλλείψεως καταλλήλου ποιμενάρχου.

Ἀλλ' ὅμως, ἐπειδὴ, ὡς πληροφορούμεθα ἐκ τῶν ἐπιστολῶν ὑμῶν, τά τελευταῖα ταῦτα ἐπιτροπικὰ παρέπεσον, σπεύδομεν ὅπως διὰ τούτου παρέξωμεν τὴν αὐτὴν πληρεξουσιότητα. Ἔστε λοιπὸν ἀντιπρόσωποι ἡμῶν πληρεξούσιοι· πράξατε δὲ καὶ ἐνεργήσατε συμφώνως τῶν μέχρι τοῦδε ἐπισταλεισῶν ἀναφορῶν, ὡς τέλειοι πληρεξούσιοι ἀντιπρώσωποι, οὓς, ἡ πατρὶς κατέστησε καὶ καθιστᾷ αὖθις διὰ τοῦτου· παραστήσατε ἔνθα δεῖ τὰς τοῦ κυρίου Μελετίου πολυειδεῖς καταχρήσεις, ὧν τὴν λεπτομερῆ ἔκθεσιν παρατρέχομεν ἤδη χάριν συντομίας, ἀναφέρομεν δὲ μίαν μόνην, ἐνεργουμένην ἤδη δολίως, καθ' ἧς διαμαρτύρεται ἅπασα ἡ πατρίς, καὶ εἶναι ἡ ἑπομένη: ὁ κύριος Μελέτιος συνέταξεν ἐν παραβύστῳ, ὡς δῆθεν ἀπὸ μέρους τῆς ἐπαρχίας ὅλης, ἀναφοράν, κηρύττουσαν μὲν ἀναφανδόν, ὅτι ὑμᾶς οὐδέποτε κατέστησεν ἐπιτρόπους καὶ οὔτε ἀπέστειλε ποτὲ ἐπιτροπικὸν ἢ ἐπιστολὴν πρὸς ὑμᾶς, λέγουσαν δὲ, ὅτι ὑμεῖς ἐστὲ ἄνθρωποι ὀνειροπολοῦντες καὶ προβάλλοντες τῇ ἐκκλησίᾳ ἀξιώσεις ἀπονενοημένας τε καὶ ματαίας· τὴν δὲ κίβδηλον ἀναφορὰν ταύτην ἀναγκάζει ὁ κύριος Μελέτιος τοῦ χυδαίου λαοῦ τοὺς ἁπλουστέρους καὶ πάντῃ ἀναλφαβήτους νὰ ὑπογράφωσι, τὸν μὲν, δι' ἀπειλῆς καὶ βιαίων μέσων, τὸν δέ, διὰ ῥᾳδιουργίας καὶ ἀπάτης, καὶ ἄλλον διὰ ξένης χειρὸς ὑπογράφων, καὶ λέγει εἰς τοὺς ὑπογραφομένους, ὅτι οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει, τὶς

епархията подъ дългове, не прѣогромни, както лукаво съчиненото отъ Мелетия прошение подържа, но нито подъ най-малки. Заради това, нашитѣ прѣдставители иматъ право да упражняватъ пълномощието до свършъка на въпроса, за който го получили; а каквото и да би било докачение, сторено противъ прѣдставителитѣ ни, счита се сторено противъ цѣлата ни епархия; защото прѣдставителитѣ принадлежатъ на най-първитѣ й домове; и, слѣдователно, горещо молимъ, за да би прѣдставенитѣ чрѣзъ поменатитѣ наши прѣдставители молби се удостоятъ на благосклонно услишание, и така епархията да се избави отъ положението, въ което се намира, по причина на нѣмане сгоденъ Архиерей.

На Ваше Всесвѣтѣйшество

покорни раби
първенцитѣ на градъ Охридъ.

На 12. мартъ 1861. Въ Охридъ.

VIII. *Прѣводъ.*

Почитаеми съграждани, господа Братя Я. Паунчеви, Бр. Д. Манчеви, Бр. К. Паунчеви, Бр. Я. Кецкарови, които прѣдставлявате въ Цариградъ Охридската епархия.

Многострадалното и окаяно наше отечество, като желае, подъ защитата на Н. В. крѣпчайшия, справедливѣйшия и народолюбивия Господарь, Султанъ Абдулъ Меджитъ ханъ ефенди, да получи духовенъ пастиреначалникъ, който да притежава всичкитѣ изискуеми, както отъ религията, така и отъ постановленията, постановени по високата воля на честното ни Правителство, качества за пасене словесното стадо съгласно съ господаревата воля и съ свещенитѣ Апостолски Правила, побърза вчасъ, подиръ почиването на покойния Прѣспански Иоаникия, да изяви желанията си чрѣзъ послѣдователни прошения, и постави васъ чрѣзъ особени опълномощителни и послѣдователни писма пълновластни прѣдставители, за да подадете прошенията гдѣто трѣбаше. А, като никакъвъ благоприятенъ резултатъ не гледаещемъ отъ една страна, а отъ друга, обладано отъ нетърпѣние и мѫчено отъ многовиднитѣ злоупотрѣби на г. Мелетия, пакъ прати пълномощни подъ дата 15. февруари т. г., съ подписи и печати на по-виднитѣ отъ цѣлокупното общество на цѣлата епархия, съ които, като оставя васъ пакъ да имате сѫщото пълномощие, помоли ви да употрѣбите всѣкое удобно срѣдство, за да се сполучи цѣрь на злинитѣ, отъ които е обладано, по причина на нѣмане сгоденъ пастиреначалникъ.

Обаче, понеже, както отъ вашитѣ писма се увѣдомяваме, тѣзи послѣдни пълномощия сѫ пропаднали, то бързаме чрѣзъ настоящето ни да ви дадемъ сѫщото пълновластие. Бѫдете прочее пълновластни наши прѣдставители; направете и дѣйствувайте съгласно съ досега изпратенитѣ прошения, като съвършенни пълновластни прѣдставители, които отечеството е поставило и поставя сега пакъ чрѣзъ настоящето. Прѣдставетѣ кѫдѣто трѣба многовиднитѣ Мелетиеви злоупотрѣби, подробното изложение на които пропущаме сега кратькости ради и споменваме само едно, което сега лукаво се дѣйствува, противъ което цѣлото отечество протестира и е слѣдующето:

Г-нъ Мелети тайно съчинилъ, като ужъ отъ страна на всичката епархия, прошение, което явно прогласява, че васъ никога не ви е поставяла прѣдставители и нито ви е пратила нѣкога пълномощие или писмо, а казва, че вие сте били хора мечтатели и сте прѣдлагали на Църквата обезумѣли и суетни искания; а това калпаво прошение г. Мелети принуждава по-проститѣ отъ простия народъ и съвсѣмъ неграмотни да подписватъ, кого чрѣзъ подплашване и насилствени срѣдства, кого чрѣзъ интриги и съ измама, а другиго, чрѣзъ

οἶδεν τίνος ἕνεκεν, μέλλουσι νὰ δεχθῶσι τὸν παππισμόν, καὶ τὴν ἐπαρχίαν να παρασύρωσιν εἰς τοῦτον, καὶ νὰ ὑποβάλωσιν ἅπασαν τὴν ἐπαρχίαν εἰς ὑπέρογκα χρέη, ἀναβαίνοντα εἰς ἑκατομύρια· πολλὰς δὲ καὶ πλαστὰς ὑπογραφὰς καὶ σφραγίδας φέρει ἡ ἀναφορά. Οἱ δὲ οὕτως ἐν ἀγνοίᾳ ὑπογεγραμένοι ἐν τῇ πλαστῇ ἀναφορᾷ αὐτῇ, ἐννοήσαντες τὴν ἀπάτην καὶ ῥᾳδιουργίαν, ἔδραμον εἰς τὴν ἐνταῦθα Μητρόπολιν, ἀνεκάλεσαν τὰς ὑπογραφάς, διαμαρτυρόμενοι κατὰ τῆς ἀπάτης, ἐζήτησαν τὴν ἀναφορὰν ἵνα ἐξαλείψωσι τὰς ὑπογραφὰς αὐτῶν, παρεκάλεσαν νὰεἰσακουσθῶσιν, ἀλλὰ δὲν εἰσακούονται, καὶ ἡ ἀναφορὰ δὲν φαίνεται. Τούτου ἕνεκεν λοιπὸν οἱ ὑπογράψαντες τὴν τοιαύτην ἀναφορὰν εν ἀγνοίᾳ καὶ δι' ἀπάτης κηρυττουσι τὰς ἐν αὐτῇ ὑπογραφὰς αὐτῶν ξένας καὶ ἀκύρους, καὶ οἱ ἰδιοχείρως ὑπογράψαντες τὴν ἀναφορὰν διὰ τῶν ἐν τούτῳ ἰδιοχείρων ὑπογραφῶν διαμαρτύρονται ἐνώπιον Θεοῦ τε καὶ ἀνθρώπον κατὰ τῶν τοιούτων ῥᾳδιουργιῶν. Διαμαρτύρεται δὲ σὺν αὐτοῖς καὶ ἅπασα ἡ ἐπαρχια.

Παραστήσατε λοιπὸν, παρακαλοῦμεν θερμῶς, τὰς διαμαρτυρήσεις ταύτας ἔνθα δεῖ, καὶ διαμαρτυρήθητε καὶ ὑμεῖς ἀπὸ μέρους τῆς πατρίδος ὅλης, ἡ ὁποία διὰ τοὺς κόπους σας, οὓς θέλετε καταβάλει ὑπερ τῆς αἰσίας διεκπεραιώσεως θέλει προσφέρει ὑμῖν εὐγνωμοσυνην ἄϊδιον.

Τῇ 15 Μαρτίου 1861, ἐν Ἀχρίδι.

Οἱ τῆς Πρώτης Ἰουστηνιανῆς ἢ Ἀχρίδος Πρόκριτοι.

IX.

Ето прѣписъ отъ горѣспоменваното фалшиво Мелетиево прошение, писано на Охридско българско нарѣчие, и съ гърцка азбука, което възпроизвождамъ тукъ буквално, а слѣдъ това, за полесно четене, и съ българска азбука:

„Σβεσβιατιεϊσιηϊ!

Σβιατίη Σόμπορε!

Νήε, στζὸ σὸ νάη-γλόμποκα πότζεστ (σεβασμοῦ) ἡ σὸ σίνοβα λιούμποφ πόκορνη ῥόμπιε βάσιη, ζήτελη (κάτοικοι) ὀτ ἐπαρχίατα Πρέσπανσκα ἡ Ὄχριδσκα, βέρνη ποδδαννη (ὑπήκοοι, ῥάϊα) νὰ νέγοβο βελήτζεστβο, ναϊ-ιάκιοτ γοσπόδαρα νάσιεγο Σουλτὰν Ἀμπδοὺλ-Μετζὴτ χὰν ἐφέντη μας (κόμου δαρζιάβατα δὰ μπήδητ νεπομπιέδημα) ἡ τζήστη τζέτα νὰ ἔδνιοτ ἡ σάμιοτ βσελένσκιοτ (οἰκουμενικὸς) πατριάρσιεσκη στὸλ, τὸη ϛτζὸ πρὲτ τόλκου βέκοϊ νὲ δόηλ ἡ κὲ νὲ δόητ σὸ μποζιέβνοτο μλέκο ὀτ μπλαγοτζεστίετο (μποζιεβνήνατα), νίε, βέλιαμ, στζὸ σὲ δομπέρβημε δὸ-νεγο. (Πάτρικοτ) ἡ δὸ σβέτη σόμπορα, στζὸ σέδητ ὄκολου νέγο, σὸ ὄβαια πόκορνα ἡ ῥόμπσκα ἀνάφορα μπάραμε προστένιε τάτκοβο, ζάστζο οτ δάμνα δρέμπεοιε δὰ σὴ δάδημε σαρδέτζνοτο (ὅτ σαρτζε) νὰσιε μπλαγοδαρένιε ζὰ κατζβέϊημετο βάσιε νὰ βσελένσκιοτ πατριάρσιεσκη στὸλ, ζὰ τόα σέγα πλάστζαμε τόη-μπὸρτζ ἡ σὸ μπλαγοδαρενίετο νάσιε σὴ κάζβημε ότη σμὲ σόσεμ νεβέδενη πὸτ ποέλιατα βάσια ἡ σόσεμ πρεδάδενη να βὰς.

Βσεσβιατιέησιη Πατρίαρχε, ἡ σβιατίη σόμπορε! Σὸ γόλεμα ζιάλμπα σλούσιαμε. ὅτι νέκοη λιούγε, νὲ ζνάημε κάκβη, γιόα ἐπίτροπη ὀτ νάσιατα ἐπάρχια, γλεδάεστζεμ σνήστζα ἡ δουμάστζεμ πό βετρα ῥάμποτη, ιᾶ τζήνεετ κάτα δὲν μπέουζουρ ὁμπσσταται νάσια μάηκα (τζάρκβατα) ἡ νὲ ιᾶ ὁστάβαετ νὰ ῥάχατ, σακάεστζεμ ὅτ νεα ῥάμποτη ἠζούμλενη (μπούδαλσκη) ἡ ποπούστηνσκη ἡ χαρτζέστζεμ πάρη νεμήλοστνη, ζὰ δὰ σὴ πογόδεετ νίετοτ νίχνην στζὸ νίε νίκακο νὲ γὸ δέξαμε νὴ πὰκ γὸ ζνάημε κάκοφ ιᾶ. Ζὰ τὸα σὸ ὄβαϊα ἀνάφορα τζίνημε προτέστο πρέτ βάσιε σβεσβετέϊσιεστβο (πάτρικοτ) στζὸ σὴ σάδε νάηγολεμ δούχοβνη νὰς τάτκο, ἡ πρὲτ σβιατάγο σόμπορα, τζήνημε προτέστο νά-νιμη ἡ νὰ μεσκάϊντζητε νίχνη, ἡ νὴκογα νὲ κὲ ἡ δέξαμε χαρτζόητε νίχνη, ζάστζο ἐπαρχιατα νάσια νίκογα νὲ ἦμ πούστζηλα νήμ τάκβο ἐπιτροπικόν σὸ κὸε δὰ μόζιατ δὰ σνήσιεετ τζελοτρουπίετο νὰ βέρατα νάσια, στζὸ τόλκου βέκοη σὲ τζὲστηλα ἡ πὰκ κὲ σὲ τζὲστητ. Ζνάενο ιὲ ὅτι ἔδνο ἐπιτροπικὸν πρέτ ἔδνα γόδηνα ἔδνη πούστζηϊα τάμο νὰ ἔδνη νὴχνη πριάτελη ζὰ δὰ πομπάρεετ πόσγοδεν βλάδηκα ζὰ ἐπαρχιατα νάσια, στζὸ τόγα μπέσιε μπὲζ βλάδηκα, ἀμὰ τόα ἐπιτροπικὸν ὀτκάκο νὴ σὲ

чужда рѫка подписва и казва на подписванитѣ, че находящитѣ се въ Цариградъ наши съграждани, кой знае защо, щѣли да приематъ папищанството и да завлѣкатъ въ него и епархията и че щѣли да подложатъ цѣлата епархия подъ прѣогромни дългове, които се възкачвали на милиони; а това прошение носи много и прѣправени подписи и печати. А оние, които така безъ знание подписали били въ това приправено прошение, като узнаха измамата и интригата, дотърчаха въ тукашната Митрополия, оттеглиха си подписитѣ, протестираха противъ измамата, поискаха прошението, за да заличатъ подписитѣ си, помолиха се да се услишатъ, но не се услишватъ, и прошението нѣма на явѣ. Прочее, заради това, подписавшитѣ такъвото прошение по незнание и съ измама прогласяватъ подписитѣ си въ него чужди и безсилни, а оние, които саморѫчно сѫ подписали прошението чрѣзъ саморѫчнитѣ си въ настоящето подписи протестиратъ и прѣдъ Бога и прѣдъ хората, противъ таквитѣ интриги. А заедно съ нихъ протестира и цѣлата епархия. Прѣдставете прочее, молимъ горещо, тѣзи протести гдѣто трѣба и протестирайте и вие отъ страна на цѣлото отечество, което за трудоветѣ ви, които ще положите за благополучното свършване, ще ви принесе вѣчна признателность.

Първенцитѣ на Първа Юстинияна или Охридъ.

На 15. мартъ 1861. въ Охридъ.

Ето сѫщото прошение и съ българска азбука:

IX.

Свесвятеіши!

Свети Соборе!

Ниіе, шчо со наі-глобока почест и со синова льубов покорни робіе ваши, жители от епархіата Преспанска и Охридска, верни поданни на негово величество наі-іакиіот господара нашего, Султан Абдул Медит хан ефендимас, кому(то) дѫржавата да бидит непобедима, и чисти чеда на едниіот и самиіот вселенскиіот патриіаршески стол, тоі шчо прет толку векоі не доал и пак кье не доит со божевното млеко от благочестието (божевнината), ниіе, вельам, шчо се добервиме до него (Патрикот) и до свети собора, шчо седит околу него, со оваіа покорна и робска анафора бараме простение татково, зашчо от дамна требеше да си дадиме сѫрдечното (от сѫрдце) наше благодарение за качвеінето ваше на вселенскиіот патриіаршески стол, за тоа сега си го плашчаме тоі борч и со благодарението наше си кажвиме оти сме сосем наведени (подчинени), пот поельата ваша и сосем предадени на вас!

Всесвіатеіши (Патриіархе) и Свіати соборе! Со голема жалба слушаме, оти некои льуге, не знаеме какви, гьоа епитропи от нашатѧ епархиіа, гледаешчем снишча и думаешчем по ветра работи, іа чинеет ката ден беузур обштата наша маіка (цѫрквата) и не іа оставает на рахат, сакаешчем от неіа работи изумлени (будалски) и попустински и харџеешчем пари немилостни, за да си погодеет ниетот нихнин шчо ние никако ни го дексаме ни го знаеме каков е. За тоа со оваіа анафора (прошение) чиниме протесто прет ваше свесвятеішество (патрикот) шчо си саде ти наі-голем духовни наш татко, и прет светаго собора, чиниме протесто на ними и на мешаінците нихни, и никога не кье и дексаме харџоите нихни, зашчо епархиіата наша никога не им пушчила ним такво епитропикон со кое да можат да снишеет целотрупието на верата наша, шчо толку векои се честила и пак ке се честит. Знаено ıе оти едно епитропикон пред една година едни пушчиа тамо на едни нихни приіатели за да побарает по-сгоден владика за епархиіата наша шчо тога беше без владика, ама тоа епитропикон, от како ни се намести владика харен, го броиме и ке го имаме акирон, и не само тоа, туку и друго хер какво да бидит,

νάμεστη βλάδικα χάρεν, γὸ μπρὸημε ἡ κὲ γὸ ἤμαμε ἄκηρον, ἡ νὲ σάμο τὸα, τούκου ἡ δρούγο χέρ κακδὸ ἡ δὰ μπήδητ, ςτζὸ δὰ ἤζδάδεετ ἡ δὰ κάζιετ τίε, ζὰ χὲρ κακδα δὰ μπήδητ ῥὰμποτα νὴ ἰὲ νὰμ νεδὲξανο, νὴ χάρτζοτ στζὸ κὲ γὸ τζίνεετ, ζαστζὸ ἐπαρχίατα νὴ ἔδνα πάρα νέδεξατ.

Ναδεδάεστζεμ σε ὅτι βάσιε σδεσδιετέϊσιεστδο (Πάτρικοτ), κόμου σάμο νέμου σμὲ ἡ κὲ μπίδημε πόκορνη τζέτα, ὅτι κὲ μπλαγοήζδολητ δὰ νὲ δότζουδατ σκράϊα ὸτ τάκδα κάκο στζὸ ῥέκοφμε, μπέλια, ἀ πόηκε οἳ χαρτζόητε σὲ ποτπίοδημε σὸ ναϊγλομπόκατα πότζεστ".

Ето още единъ опровергателенъ протестъ отъ страна на Демиръ-хисарскитѣ жители:

X.

„Παναγιώτατε Δέσποτα!

Ἁοία καὶ ἱερὰ σύνοδος!

Διορισθέντος πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀποδιώσαντος μητροπολίτου ἡμῶν καὶ ἀποσταλέντος εἰς τὴν ἐπαρχίαν ἡμῶν, ὡς μὴ ὤφειλεν, ἐναντίον τῶν δὲ ἀναφορῶν, ἐγκαίρως ἐπιδοθεισῶν, γνωστῶν γενομένων εὐχῶν καὶ επιθυμιῶν ταύτης, τοῦ ἀσέμνως βιώσαντος κυρίου Μελετίου, ἐπισκόπου Βελίτζης, καί τοι τῆς διαγωγῆς αὐτοῦ στηλιτευθείσης προηγουμένως καὶ γνωστῆς οὔσης τῇ μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίᾳ, κυρύττομεν τοῦτον ἀπαράδεκτον, καὶ παρακαλοῦμεν τὴν ὑμετέραν Παναγιότητά καὶ τὴν περὶ αὐτὴν ἁγίαν καὶ ἱερὰν σύνοδον, ὅπως τοῦτον ἀνακαλέσῃ, διότι μὴ δυνάμενοι νὰ ὑποφέρωμεν τὰς πολυποικίλας τυραννίας καὶ ἀντιΧριστιανικὰς καταχρήσεις αὐτοῦ, δὲν μένει εἰς ἡμᾶς ἕτερόν τι, εἰμὴ νὰ προστρέξωμεν εἰς θρήσκευμά τι ἀλλότριον, πρὸς ἀποφυγὴν τοιούτου ἀποτροπαίου. Πρὸς δέ, ἐπειδὴ ὁ κύριος Μελέτιος ἐλθὼν ἐνταῦθα τυραννικῶς, ἔσπευσεν ἵνα δι' ἀπάτης καὶ μέσον ἀναγκαστικῶν ἁρπάξῃ τὰς ὑπογραφὰς ἡμῶν ὑπὲρ αὐτοῦ, ἀνακαλοῦμεν ταύτας καὶ κηρύττομεν πάντῃ ἀκύρους καὶ ἀνισχύρους, διαμαρτυρόμενοι ἐνώπιον Θεοῦ τε καὶ ἀνθρώπων κατὰ τῶν τοσούτων ἀθεμίτων πράξεων· διότι, παναγιώτατε, οὔτε δεχόμεθα τὸν Μελέτιον, οὔτε τὰς ὑπογραφὰς ἐδώσαμεν μὲ τὴν θέλησιν μας· ἀλλὰ Ἀνανίας τις, ὑπάλληλος αὐτοῦ, ἦλθεν μὲ ὁπλοφόρους καὶ διὰ τῆς βίας ἥρπασε τὰς ὑπογραφὰς μας, φοβαρίζων τοὺς ἱερεῖς καὶ προεστῶτας. Ἡμεῖς οἱ ταλαίπωροι τὶ εἴχομεν νὰ κάμωμεν; ἄλλοι ὑπὸ τοῦ φόβου, ἄλλοι ὑπὸ ἀπάτης, ἐδώσαμεν τὰς ὑπογραφάς, διὸ ἐπανειλημένως παρακαλοῦμεν, νὰ μᾶς ἀπαλλάξῃ τοιούτου ἀρχιερέως, ἀντικατασταίνουσα αὐτὸν διά τινος σεμνοβίου, καὶ συμφώνου ταῖς εὐχαῖς τῆς ἐπαρχίας.

Πεποιθότες δὲ τῇ φιλοστόργῳ μητρὶ ἡμῶν, ὅτι θέλομεν τύχει εὐμενοῦς ἀκροάσεως ὑποσυμειούμεθα μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ

Τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος

Δοῦλοι ταπεινοί

Οἱ τῆς Ζελεζνίτζης Ρέκας (Δεμὴρ-Ἰσαρίου) κάτοικοι.

Ἐν Ζελεζνίτζῃ Ρέκα, 20 Μαρτίου 1861.

шчо извадеет и да кажеет тие, за хер каква да бидит работа ни ѥ нам недексано, ни харџот шчо ке го чинеет, зашчо епархиата ни една пара не дексат.

Надеваешчем се, оти ваше свесвятеішество (Патрикот) кому саде нему сме и ке бидиме покорни чеда, оти ке благоизволит да не дочуват скраіа от таква како шчо рекофме, бельа, и поике от харџоите, се потпишвиме со наі-глобоката почест...

Забѣлѣжка. Въ копията на това прошение, отъ които е изваденъ тоя прѣписъ, не фигурира дата. Но отъ по-горнитѣ два опровергателни протеста вижда се ясно, че то е направено прѣзъ мѣсецъ февруари 1861. год., т. е. тъкмо тогава, когато биде уловенъ и откаранъ въ Битолскитѣ затвори покойниятъ Д. Миладиновъ.

X. *Прѣводъ.*

Всесвѣтѣйши Владико!

Свети и священни Съборе!

За замѣстване на починалия нашъ митрополитъ като се назначи и изпрати въ Епархията ни, както не трѣбваше, противъ молбитѣ и желанията на тая послѣднята, извѣстни станали чрѣзъ прошения, о врѣме подадени, нечестиво живѣлиятъ господинъ Мелети, Велицки епископъ, при все че неговото поведение биде прѣдварително изобличено и извѣстно на Великата Христова Църква, прогласяваме того неприетъ, и молимъ Ваше Всесвѣтѣйшество и окружающия Ви Свети и Свещенни Съборъ, да го повика назадъ; защото, неможеещемъ да търпимъ многоразличнитѣ тиранства и противухристиянскитѣ злоупотрѣби негови, не остава намъ друго нѣщо, освѣнъ да притърчаме къмъ чужда нѣкоя религия, за да избѣгнемъ отъ такъвъ отвратителенъ. При това, понеже господинъ Мелети, като дойде тука тиранически, прибърза, щото съ измама и срѣдства принудителни да грабне подписитѣ наши за своя полза, повръщаме си тѣзи послѣднитѣ и ги прогласяваме съвсѣмъ безсилни, протестираещи прѣдъ Бога и прѣдъ хората противъ таквитѣ беззаконни дѣла негови; защото, Всесвѣтѣйши, нито приимаме Мелетия, нито подписитѣ си дадохме съ волята ни; но нѣкой си Анания, неговъ чиновникъ, дойде съ орѫженосци и чрѣзъ насилие грабна подписитѣ ни, като застрашаваше свещеницитѣ и първенцитѣ.[1]) Ние, окаянитѣ, що имахме да сторимъ? Едни отъ страхъ, други отъ измама, дадохме си подписитѣ. Заради това повторно молимъ, да ни отърве отъ такъвъ архиерей, като го замѣсти съ нѣкой честивоживущъ и съгласенъ съ молбитѣ и желанията на епархията.

А като сме убѣдени на чадолюбивата наша майка, че ще бѫдемъ благосклонно услишани, подписваме се съ дълбочайше уважение.

На Ваше Всесвятѣйшество

Раби покорни
жители на Желѣжничка Рѣка или Демиръ-Хисаръ.[2])

20. мартъ 1861.

---

[1]) Този сѫщиятъ Анани е онзи, който по-сетнѣ стана и биде прѣдсѣдатель на българската църковна община въ Битоля. Той, казвахѫ, билъ и доста имотичъкъ, та поради това Битолскитѣ българи първенци го полъскавахѫ. Но отъ кѫдѣ ли билъ се обогатилъ тоя калугеръ, самъ си той знаеше.

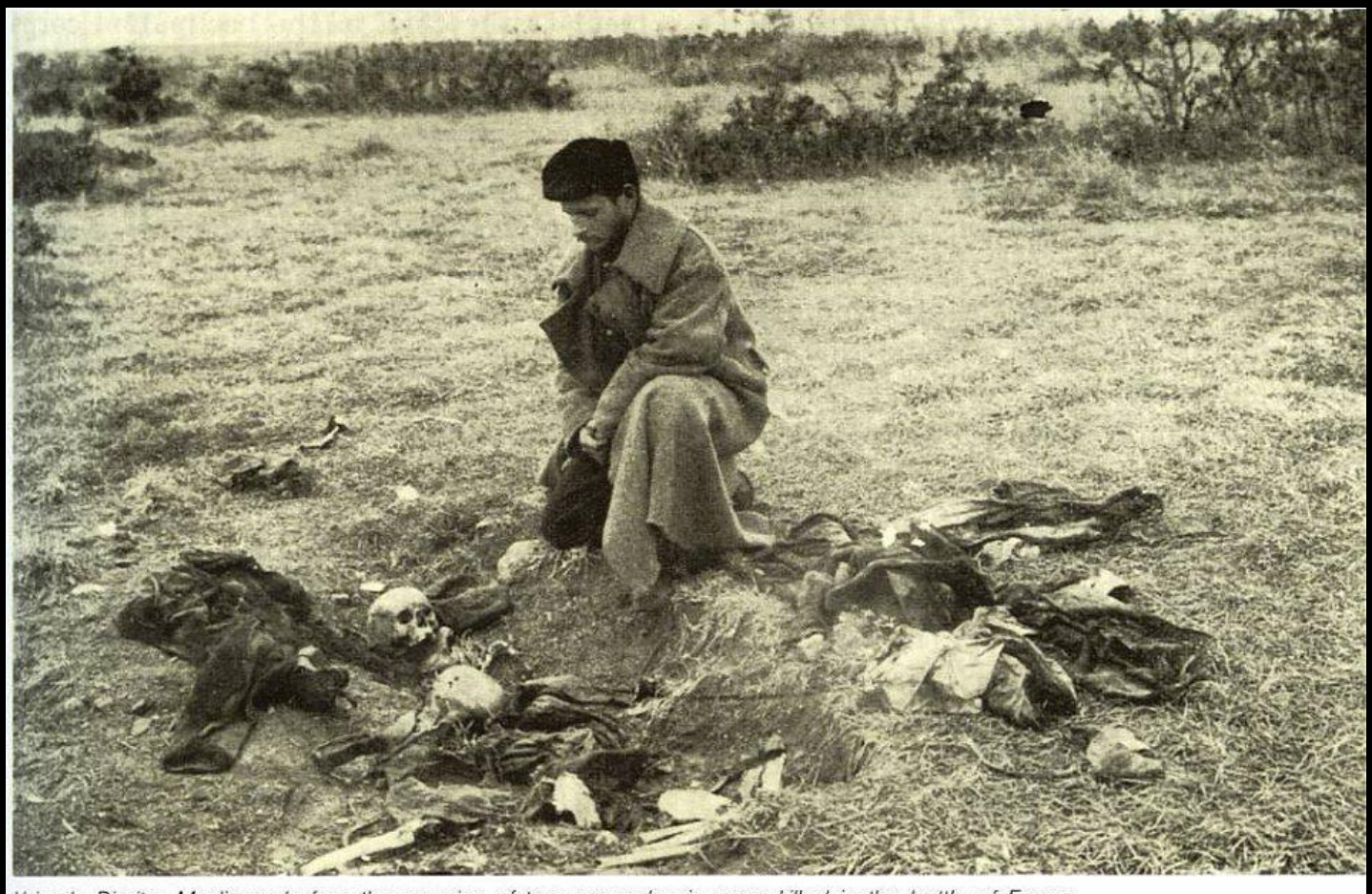
[2]) Ние видѣхме и другадѣ, въ прошението подъ № I. да се споменува „Демиръ-Хисаръ“. Но да не помисли нѣкой че тукъ думата е за Сѣрския „Демиръ-Хисаръ“ или „Валовища“ наричанъ, не, а другъ, намиращъ се въ Охридската епархия, който се казва, както видѣхме и „Жележничка-Река“. К. Ш.

Скенирано за:

www.strumski.com

Библиотека „Струмски”
е създадена в памет на
загиналите за Родината.

Voivode Dimiter Madjarov before the remains of two comrades in arms killed in the battle of Ferres